Nota van zienswijzen

Ten aanzien van ontwerp wijziging omgevingsplan natuurontwikkeling Voorveldse Polder

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Ambtshalve aanpassingen na ontwerp
3. Ingediende zienswijzen en reactie
4. Conclusie en advies
5. Ingediende zienswijzen

Inleiding

De terinzagelegging van het ontwerp wijziging omgevingsplan voor het gebied natuurontwikkeling Voorveldse Polder is (tezamen met twee andere wijzigingen van het omgevingsplan) op 16 maart 2026 gepubliceerd in het digitale gemeenteblad. Gedurende de periode van 16 maart 2026 tot en met 27 april 2026 (op grond van de Algemene termijnenwet tot en met 28 april 2026) heeft het ontwerp voor eenieder ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn kon eenieder naar keuze schriftelijk of mondeling een zienswijze op het ontwerp kenbaar maken aan burgemeester en wethouders van de gemeente De Bilt. In deze periode zijn er vijf zienswijzen ontvangen. Die worden in deze zienswijzennota beantwoord. Tot slot zijn er na de terinzagelegging van het ontwerp enkele ambtshalve aanpassingen doorgevoerd.

Ambtshalve aanpassingen doorgevoerd na ontwerp

Artikel	Toelichting
Ontwerp: - Voorstel: artikel 11.1 (Algemene verbodsbepaling)	Algemene verbodsbepaling toegevoegd, zodat een verbod geldt voor het gebruiken anders dan de toegedeelde functie.
Ontwerp: - Voorstel: artikel 11.2 (Uitvoeringsverplichting Voorveldse Polder)	Uitvoeringsverplichting opgenomen met bijlage.
Ontwerp: artikel 11.7 Voorstel: artikel 11.10 (Functie Natuur)	Derde lid toegevoegd t.b.v. geo.
Ontwerp: artikel 11.9 Voorstel: artikel 11.12 (Functie natuur – voedselbos)	GEO natuur-voedselbos aangepast. Was foutief opgenomen (zie verbeelding voor de juiste GEO).
Ontwerp: artikel 11.16 Voorstel: artikel 11.20 (Binnenplanse vergunning omgevingsplan-activiteit bouwen)	Toelichting opgenomen en tweede en derde lid verwijderd (foutief opgenomen).
Ontwerp: artikel 11.18 Voorstel: artikel 11.22 (Ander bouwwerk bouwen en in standhouden (gebouw bouwen)	"de ontwikkeling" verwijderd.
Ontwerp: artikel 11.19 aanhef Voorstel: artikel 11.23 aanhef (Beoordelingsregels bouwen van een gebouw)	Specifieke locaties verwijderd, zodat in het algemeen naar afdeling 11.1 functies wordt verwezen.
Ontwerp: - Voorstel: artikel 11.19 (Verboden bouwactiviteiten)	Verbodsbepaling toegevoegd voor andere bouwactiviteiten dan opgenomen in deze wijziging van het omgevingsplan. Toelichting opgenomen.
Ontwerp: artikel 11.21, 11.22 en 11.24 Voorstel: artikel 11.25, 11.26 en 11.28 (Toepassingsbereik, Ander bouwwerk bouwen en in stand houden (geen gebouw zijnde) en Specifieke aanvraagvereisten)	"functie natuur – voedselbos" vervangen door "ontwikkeling Voorveldse Polder".
Ontwerp: artikel 11.23 Voorstel: artikel 11.27 (Beoordelingsregels ander bouwwerk bouwen (geen gebouw zijnde)	Tekstueel aangepast. De mogelijkheid tot het bouwen van een erf- of perceelafscheiding binnen het projectgebied en het Centenlaantje toegevoegd.
Ontwerp: artikel 11.25, vierde lid Voorstel: artikel 11.29, vierde lid (Binnenplanse vergunning omgevingsplan-activiteit werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheid uitvoeren)	Activiteitenkaart Voorveldse Polder aangepast.
Ontwerp: artikel 11.38 Voorstel: artikel 11.41 (Maatwerkvoorschrift archeologie)	Onjuiste verwijzing artikel hersteld.
GEO Ontwikkeling Voorveldse Polder	GEO Ontwikkeling Voorveldse Polder aangepast. Was foutief opgenomen (zie verbeelding voor de juiste GEO). Wordt in meerdere artikelen naar verwezen.

Ingediende zienswijzen en reactie

Zienswijze 1: natuurbeleving (wandelpad)
De zienswijze van indiener 1 heeft betrekking op realiseren van wandelmogelijkheden in het natuurontwikkelingsgebied. De zienswijze wordt hieronder tezamen met een reactie weergegeven.

Nr.	Zienswijze:	Reactie op zienswijze:
1.	De indiener staat achter de natuurfunctie, maar zou graag zien dat het natuurgebied toegankelijk is voor recreatie in de vorm van wandelaars voor natuurbeleving en mist bijvoorbeeld een wandelpad. De indiener heeft, omdat hij niet in de directe omgeving van het gebied woont, geen onderdeel uitgemaakt van de participatie, maar vindt dat dit een bredere omgeving raakt dan alleen de directe omgeving.	De keuze om het gebied niet toegankelijk te maken en te houden is ingegeven door de functie als ecologische verbindingszone in een gebied dat onder zware stedelijke en recreatieve druk ligt. Het behoud van rust, zeker nabij de faunatunnels onder de N237 en de Biltse Rading, en het weren van (loslopende) honden is van groot belang voor het functioneren van het gebied. Het gebied zal na inrichting als natuur worden ontwikkeld en vanaf de randen beter zichtbaar en beleefbaar zijn. Dat past het beste bij de gewenste natuurontwikkeling in het gebied. De toegankelijkheid van het plangebied is in de participatie en communicatie uitgebreid aan de orde geweest. Bij het opstellen van het gebiedsplan zijn eind 2019 twee stakeholdersbijeenkomsten gehouden. Een wandelroute over het Centenlaantje is daarbij afgevallen en er is een alternatief in de vorm van een korte wandelroute aan de oostkant van de effluentsloot opgenomen en de mogelijkheid om rond het gebied te wandelen. Ook tegen dit voorstel zijn veel negatieve reacties ingekomen. Daarop zijn de plannen opnieuw aangepast en werd de route beperkt tot een korte wandelroute op het beoogde voedselbos waarin een uitkijkpunt was opgenomen. Ook dit plan stuitte op veel bezwaren vanuit de omgeving. Daarop is ook deze maatregel geschrapt.

Zienswijze 2 t/m 5: inrichting gebied natuurontwikkeling
Op grond van artikel 4.2 van de Omgevingswet bevat het omgevingsplan de regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL). Voor het gebied natuurontwikkeling Voorveldse Polder wordt onder meer de huidige agrarische functie ingeruild voor de functie 'Natuur' en 'Water', waarna het gebied ten behoeve van de natuurontwikkeling kan worden ingericht, met inbegrip van een voedselbos. Ten behoeve van deze wijziging van functie is een ETFAL-onderbouwing opgesteld, waarin is geconcludeerd dat sprake is een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Aan het ontwerp wijziging omgevingsplan is een activiteitenkaart toegevoegd waaruit blijkt wat de beoogde inrichting is van het natuurgebied. De indieners van de zienswijzen menen echter dat in het kader van natuurontwikkeling een aantal toevoegingen aan de beoogde inrichting moeten worden gedaan en hebben om die reden in de zienswijzen een aantal voorstellen gedaan. Hierop wordt in onderstaande tabel op ingegaan.

Nr.	Zienswijze:	Reactie op zienswijze:
2.1	Uitvoering effluentsloot met natuurvriendelijke oevers aan beide zijden is beter voor natuurontwikkeling en landschap.	De huidige beschoeiing (in de zienswijze damwand genoemd) wordt in het kader van onderhoud vervangen. Een vergunning is hiervoor niet vereist. Er is geen sprake van een verslechtering ten opzichte van de huidige

	Bezwaar tegen vernieuwing damwand aan de oostelijke oever, omdat dit voor een barrière zorgt waardoor land- en waterdieren het natuurgebied en het voedselbos moeilijker kunnen bereiken. Een damwand is ook niet meer nodig, omdat in plaats van agrarisch gebruik, nu sprake is van natuurontwikkeling.	situatie, omdat de oostelijke oever ongewijzigd blijft en dus ook het landschap niet aantast. Het huidige ontwerp is een verbetering voor de natuur ten opzichte van de huidige situatie en met de fauna-uittreedplaatsen is een adequate ecologische voorziening in het ontwerp opgenomen. Tot slot wordt verwezen naar de reactie onder deze tabel.
2.2	Het huidige gronddepot vormt (ook) een barrière voor de dieren. Het is wenselijk de begrenzingen van dit depot eveneens diervriendelijk aan te leggen.	De bestemming van het gemeentelijk depot is geregeld in een apart bestemmingsplan en valt buiten dit project. Dit plan ligt in het kader van beroep bij de Raad van State. In dit plan zijn voorschriften opgenomen voor het depot, waaronder de bouwmogelijkheden op en rond het depot en de groene, landschappelijke inpassing van het depot. Dit plan valt buiten de reikwijdte van het onderhavige omgevingsplan.
2.3	In het omgevingsplan is niet goed uitgewerkt hoe het kwelwater op een natuurlijke manier meer ruimte krijgt. Is het behoud van het oude profiel met brede sloten en flauwe taluds niet een beter alternatief?	Het behouden en toepassen van kwelwater ten behoeve van natuurontwikkeling is optimaal uitgewerkt in het ontwerp. De beschikbare kwel wordt benut en zo goed mogelijk vastgehouden door percelen af te plaggen, waar mogelijk natuurvriendelijke oevers aan te leggen en stuwtjes te plaatsen. Daarbij blijft de bestaande landschappelijke structuur gehandhaafd.
2.4	Bijna alle grond wordt afgeplagd of opgehoogd, is dat nodig?	Het afplaggen en ophogen van gronden is nodig om de natte natuurdoeltypen te behalen en optimaal gebruik te maken van de aanwezige kwelpotenties. Hiermee wordt kwalitatief hoogwaardige natuur gerealiseerd die bijdraagt aan het verhogen van de biodiversiteit. Gelet op de hoge kosten van afvoer en de milieuhygiënische kwaliteit van de grond is het wenselijk de afgegraven grond binnen het projectgebied te hergebruiken. Op de opgehoogde gronden wordt natuurakker, kruiden- en faunarijk grasland, klavergrasland en een voedselbos gerealiseerd. Dit zijn passende natuurtypen- en functies die bijdragen aan het verhogen van de natuurwaarden en de biodiversiteit in het plangebied.
2.5	Hoe wordt gegarandeerd dat er geen negatieve effecten zoals wateroverlast in de kruipruimte en/of funderingen van de huizen zullen optreden door het afplaggen nabij de woningen? Als het water van de sloot zakt klinkt de zandplaat onder de woningen in, dit kan tot scheuren in de gevels leiden.	Het oppervlaktewaterpeil wordt in de toekomstige situatie niet gewijzigd. Het vigerende peilbesluit blijft daarmee van kracht. Ook de huidige afvoersituatie blijft gehandhaafd via de sloot die grenst aan de woningen. Hierdoor wijzigt de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse van de woningen niet. De door indiener gevreesde effecten op het grondwater kunnen uitsluitend optreden op locaties waar grond wordt afgegraven. Dit komt doordat het maaiveld daar lokaal lager komt te liggen en daarmee dichter bij het grondwaterniveau, met vernatting tot gevolg. Van geohydrologische effecten, zoals vernatting of verdroging, op de omgeving is geen sprake doordat de aangrenzende sloot intact blijft en de waterpeilen in deze sloot niet wijzigen. Eventuele uitstralende effecten naar de omgeving worden hiermee voorkomen.

2.6	Er zijn zorgen over toename overlast door met name muggen door de wetlands direct achter de huizen	Muggen en knutten planten zich hoofdzakelijk voort in stilstaand water in emmers, dakgoten en bloempotten bij woningen en niet in plassen op graslanden. De sloot aan de achterzijde van de woningen gelegen aan Park Arenberg behoudt ook na de natuurinrichting de functie voor waterafvoer waarbij er niet of nauwelijks sprake is van stilstaand water. Verwacht wordt dat door de natuurontwikkeling het aantal vogels en vissen toeneemt dat (larven van) muggen en knutten eet. Tevens wordt de openheid en luchtdoorstroming in het gebied vergroot door het kappen van bomen op twee voormalige kwekerijen. Op basis hiervan wordt de eventuele toename van overlast van muggen als zeer beperkt verwacht. Daarbij wordt opgemerkt dat de recente grootschalige natuurontwikkeling aan de westkant van de Voorveldsepolder waarbij grote delen zijn afgeplagd en vernat niet of nauwelijks tot overlast heeft geleid.
2.7	Behoud huidig maaiveld percelen langs woningen. In de plannen wordt één perceel afgeplagd. Teveel afplaggen betekent dat er geen begrazing door dieren plaatsvindt, er zijn zorgen over veiligheid en de huidige natuurwaarde is goed.	Voorafgaand aan het ontwerp is het projectgebied onderzocht op de potenties voor natuurontwikkeling. Daarbij is vastgesteld dat het zuidelijke perceel van het Utrechts Landschap potentie heeft om –na afplaggen- ontwikkeld te worden tot kwalitatief hoogwaardig vochtig hooiland (meer diversiteit). In het plan is gezocht naar kwaliteitsverbetering en dit perceel biedt hiertoe kansen. Het Utrechts Landschap heeft hiermee als eigenaar van het perceel ingestemd.
2.8	In de plannen is voor het voedselbos niet duidelijk hoeveel er wordt opgehoogd ten opzichte van het huidige maaiveld	Het ophogen van het voedselbos is maximaal 1 meter ten opzichte van het huidige maaiveld.
2.9	Het is een ingrijpend plan met veel grondverzet. Hoe lang duren de werkzaamheden, is er sprake van fasering en hoe wordt voorkomen dat dieren die er nu leven niet worden verdreven?	De wijze van uitvoering is op dit moment nog niet bekend. Mede gebaseerd op ervaringen met de natuurontwikkeling in het westelijke deel van de Voorveldse Polder dient rekening gehouden te worden met een uitvoeringstermijn van ongeveer een jaar. Grondverzet is gebonden aan weersomstandigheden en (ecologische) eisen in vergunningen. Het verstoren van dieren in de polder wordt tot het uiterste beperkt, maar kan helaas niet geheel voorkomen worden. De eisen hiervoor worden vastgelegd in een aparte omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteiten. Deze vergunning is aangevraagd in september 2025. Hiervoor is uitgebreid onderzoek gedaan en een plan van aanpak opgesteld.
3.1	Het is voor vogels van belang dat er aan beide zijden van de effluentsloot natuurvriendelijke oevers worden gerealiseerd. Naast de mogelijke komst en toename van broedvogelsoorten zullen tevens de foerageermogelijkheden voor reigerachtigen verbeteren. Toename van voedsel en dekkingsmogelijkheden is daarbij van belang.	Zie beantwoording 2.1.

4.1	Bezwaar tegen vervanging huidige damwand aan de oostelijke oever, omdat dit voor een barrière voor dieren zorgt. Het is beter om de gehele oever aan beide zijden beschikbaar te hebben voor broed- foerageerplekken.	Zie beantwoording 2.1.
4.2	Er zijn 3 faunapassages gepland. Faunapassages kunnen beter in de vorm van een dam of faunabrug worden uitgevoerd.	In het ontwerp is sprake van een significante verbetering ten opzichte van de huidige situatie (twee oevers met beschoeiing) door het aanleggen aan de westzijde van een natuurvriendelijke oever en aan de oostzijde van drie volwaardige faunapassages in de vorm van fauna-uittreedplaatsen (FUP's). Het ontwerp voldoet hiermee aan de gestelde doelen voor de natuurontwikkeling. In algemene zin zou het realiseren van vaste faunapassages nog beter zijn. Echter, naast het feit dat het ontwerp al ruimschoots voldoet zijn dergelijke voorzieningen relatief kostbaar (kosten aanleg en beheer), uit praktisch oogpunt onwenselijk omdat het beheer van de effluentsloot varend wordt uitgevoerd (obstakels) en -indien hoger dan het maaiveld uitgevoerd- tevens landschappelijk onwenselijk gelet op de gewenste openheid in het gebied (inundatiegebied Nieuwe Hollandse Waterlinie / UNESCO Werelderfgoed).
4.3	Door een extra natuurvriendelijke oever aan de oostzijde van de effluentssloot verbetert de waterkwaliteit en dat komt alle waterpartijen zoals landgoederen ten goede. Ook is er bij piekwaterbelasting meer buffercapaciteit.	Zie beantwoording 2.1.
4.4	De waterkwaliteit kan verbeteren. De huidige damwand is verklaarbaar uit het feit dat het naastliggend perceel optimaal agrarisch benut kan worden, echter nu is er sprake van natuurontwikkeling zodat een damwand niet meer nodig is	Zie beantwoording 2.1.
4.5	In het omgevingsplan is niet goed uitgewerkt hoe het kwelwater op een natuurlijke manier meer ruimte krijgt, is behoud van het oude profiel met brede sloten en flauwe taluds niet een beter alternatief	Zie beantwoording 2.3.
4.6	Er zouden broeihopen gerealiseerd moeten worden voor de ringslang	Het realiseren van broeihopen voor ringslangen is al meegenomen in het ontwerp.
4.7	Het perceel ten zuiden van het gronddepot en de voormalige kwekerij (zgn. Plasticbos) wordt in de plannen opgehoogd. Er staan nu volop pinksterbloemen. Is het	Voor alle percelen is voorafgaand aan het opstellen van het ontwerp onderzoek gedaan naar de natuurpotentie van dit perceel. Dit perceel had een aanmerkelijk lagere potentie dan de percelen die worden afgeplagd en dat is aanleiding geweest om dit perceel in aanmerking te laten

	mogelijk dit perceel in de huidige staat te behouden door elders minder af te plaggen.	komen voor ophogen en het natuurtype klavergrasland. Bijkomend voordeel van dit klavergrasland is dat het een aanmerkelijke verbetering voor het leef- en foerageergebied van de das oplevert.
5.1	De aanleg van een damwand aan de oostzijde van de effluentsloot vormt een regelrechte belemmering voor het foerageren van de das. Gepleit wordt voor een droge doorgang middels een dam voor zoogdierfauna.	Zie beantwoording 2.1.

Aanvullende reactie van het waterschap
Het waterschap heeft vervolgens ten aanzien van de damwand/natuurvriendelijke oever aan de oostzijde van de effluentsloot nog het volgende toegevoegd:

De effluentsloot De Bilt is een watergang met een essentiële functie in de waterhuishouding van de gemeente De Bilt. De primaire functie is het afvoeren van het effluentwater van de rioolwaterzuivering in De Bilt. De afvoer in de watergang is sterk afhankelijk van de hoeveelheid neerslag en kent daardoor grote variaties. In perioden met veel neerslag neemt de afvoer aanzienlijk toe. Hierbij kunnen de waterpeilen sterk stijgen en treden hogere stroomsnelheden op. De watergang is daarom zodanig ontworpen dat ook onder deze omstandigheden schade aan de oevers wordt voorkomen. Dit heeft destijds geleid tot de keuze voor een rechte watergang met aan beide zijden oeverbescherming in de vorm van een houten beschoeiing.

In het kader van de natuurontwikkeling in de Voorveldse polder is door het HDSR in samenspraak met de provincie Utrecht, het Utrechts landschap en de gemeente De Bilt beoordeeld wat de mogelijkheden zijn om binnen de functie van afvoerende watergang toch tot maximale natuurwaarde te komen. Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever aan de westzijde blijkt een haalbare ingreep, mits aanvullende maatregelen worden getroffen om de oever te beschermen tegen hogere stroomsnelheden bij piekafvoeren.

Deze bescherming wordt gerealiseerd door het aanbrengen van een vooroeverconstructie in de vorm van palen met daartussen een wiepenconstructie. Deze constructie beperkt de invloed van stroming op de oever, voorkomt afkalving en draagt er tevens aan bij dat de ophoping van drijfvuil in de natuurvriendelijke oever wordt verminderd.

Het aanleggen van een natuurvriendelijke oever aan de oostzijde achten wij, in tegenstelling tot de westzijde, niet doelmatig. In onze beoordeling is zorgvuldig gekeken naar zowel de ruimtevraag van de maatregel als de ecologische meerwaarde. Daarbij is een afweging gemaakt welke maatregel de hoogste natuurpotentie biedt en daarmee het beste aansluit bij het Natuurbeheerplan 2023. Uit deze afweging volgt dat de in het huidige ontwerp voorgestelde maatregelen een grotere meerwaarde hebben.

Dit verschil wordt verklaard door de specifieke bodemkundige omstandigheden ter plaatse. Aan de westzijde is de natuurpotentie van de bestaande gronden, in vergelijking met andere delen van het plangebied, relatief beperkt. Hierdoor levert de aanleg van een natuurvriendelijke oever daar een ecologische meerwaarde op ten opzichte van een alternatieve inrichting. Aan de oostzijde zijn de bodemkundige omstandigheden juist gunstiger voor de voorgenomen maatregelen, waardoor de aanvullende meerwaarde van een natuurvriendelijke oever daar beperkter is.

Voor de aanleg van een natuurvriendelijke oever zijn, net als aan de westzijde, aanvullende maatregelen noodzakelijk om de oever te beschermen en, in mindere mate, ophoping van drijfvuil te

beperken. In combinatie met het verflauwen van de oever en de benodigde ruimte voor een onderhoudsstrook leidt dit tot een aanzienlijk extra ruimtebeslag. Aan de oostzijde zou deze ruimteclaim ten koste gaan van andere maatregelen in het gebied. Hoewel een natuurvriendelijke oever op zichzelf meerwaarde kan hebben, weegt deze aan de oostzijde niet op tegen het ruimtebeslag en de daarmee gepaard gaande beperkingen voor andere maatregelen. Om die reden is ervoor gekozen aan de oostzijde geen natuurvriendelijke oever te realiseren.

Uit inspectie is gebleken dat de huidige beschoeiing in een dermate slechte staat verkeert dat vervanging noodzakelijk is. Om het aantal vervoersbewegingen door werkzaamheden in het gebied te beperken, is ervoor gekozen deze vervanging gelijktijdig met de natuurontwikkelingsmaatregelen uit te voeren. In het ontwerp van de nieuwe beschoeiing is rekening gehouden met de functieverandering van het omliggende gebied naar natuur. Daarom worden op drie locaties zogenoemde fauna-uittreedplaatsen (FUP's) aangebracht. Dit zijn openingen in de beschoeiing die het voor fauna mogelijk maken om eenvoudig uit het water te komen.

Hiermee wordt geborgd dat dieren aan beide zijden van de watergang kunnen uittreden. Met deze inrichting wordt invulling gegeven aan zowel de noodzakelijke technische vervanging als de versterking van ecologische waarden.

Conclusie en advies

De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om het ontwerpwijziging van het omgevingsplan inhoudelijk aan te passen.

Wel wordt opgemerkt dat de inrichting van het gebied nog niet publiekrechtelijke geborgd is. Door de activiteitenkaart in artikel 11.25 op te nemen is namelijk enkel bewerkstelligd dat die werkzaamheden vergunningsvrij kunnen worden uitgevoerd. Omdat mede gelet op de ingediende zienswijzen het van belang wordt geacht dat het inrichtingsplan ook publiekrechtelijk wordt geborgd, is met inpassing van flexibiliteit en onder verwijzing naar een bijlage artikel 11.2 aan de planregels toegevoegd.

De wijziging van het omgevingsplan verbiedt tot slot niet de door de indieners van de zienswijzen gewenste toevoegingen. Mocht na vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan, al dan niet na gesprekken met de indieners van de zienswijzen, blijken dat sommige maatregelen toch kunnen worden meegenomen, biedt het omgevingsplan daar ruimte voor.

Ontvangstbevestiging

Ontvanger	Gemeente De Bilt Soestdijkseweg Zuid 173 3721 AB Bilthoven	
Onderwerp	Invullen door aanbieder: Zienswijze omgevingswet-	
Afgegeven door	Invullen door aanbieder: [redacted]	Handtekening aanbieder: [redacted]
Aangenomen door	Invullen door gemeente De Bilt: [redacted]	Handtekening gemeente De Bilt: [redacted]
Datum	Invullen door gemeente De Bilt: 2024-2026	
Tijd	Invullen door gemeente De Bilt: 945 uur	

Ontvangen postkamer
Gemeente De Bilt
29 APR 2026

Aan:
'College van burgemeester en wethouders van De Bilt',
Postbus 300,
3720 AH Bilthoven.
(afgegeven bij gemeentehuis te Bilthoven)

Betreft een Zienswijze op:
''Kennisgeving ontwerp wijziging Omgevingsplan gemeente De Bilt - Julianalaan 1, Nieuwe Weteringseweg 139 en Voorveldse Polder"

Maandag 27 april 2026

Geachte heer/ mevrouw,

Ondergetekenden zijn bewoners/eigenaren van woningen aan de Park Arenberg in De Bilt. Hun percelen grenzen direct aan het plangebied. Zij zijn als directe belanghebbenden te beschouwen. Zij werken (ook) samen in de Werkgroep Voorveldse Polder.

Hierbij reageren wij op het Ontwerp wijziging Omgevingsplan gemeente de Bilt, en dan specifiek het onderdeel Voorveldse Polder.

Ëén van de bijlagen van het plan betreft de kaart: Definitief Ontwerp 'Natuurinrichting Voorveldse Polder, onderdeel: Maatregelenkaart, door Eelerwoude i.o.v. Provincie Utrecht, dd 19-02-2026. Bestandsnaam: dc-2026-8597,pdf.
Er kwamen een aantal vragen, opmerkingen en bezwaren naar boven, die we bij deze toelichten.

DEEL 1: Effluentsloot met diervriendelijke oevers
Er in dit plan sprake van een vervanging en dus verharding van de bestaande damwand langs de zgn. Effluentsloot. Het betreft de oostelijke oever van deze effluentsloot. De westelijke oever zal tot natuurvriendelijke oever worden afgegraven. Dit gaat voor een harde knip in het landschap zorgen, waardoor de land- en waterdieren tegen deze wand oplopen en het te ontwikkelen natuurgebied moeilijker kunnen bereiken i.p.v. makkelijker. In onze visie zouden natuurvriendelijke oevers aan beide zijden van de effluentsloot beter zijn voor de natuurontwikkeling i.v.m. meerdere doelen, te weten:

1. Aan beide oevers is ruimte voor biodiversiteit en erin is *geen barrière voor fauna*, zoals dassen, reeën, hazen, kikkers, padden, mollen, muizen etc. gewenst.
Bij natuurontwikkeling in de Voorveldse polder is het vreemd dat juist dieren die men in de polder wil hebben, worden tegengehouden door een damwand waar ze niet tegen op kunnen.
Bij natuurvriendelijke oevers aan beide zijden zijn er meer kansen voor doelsoorten als de purperreiger. Verdere versnippering van dit gebied wordt tegengegaan en er komt dan geen knip in het landschap.
De Effluentsloot is nu een soort snelweg door het landschap en door een harde damwand te plaatsen wordt het snelweg-effect verhoogd. De natuurlijke gradiënt in het landschap van hoog naar laag en van droog naar nat, van Utrechtse Heuvelrug naar Kromme Rijn, wordt door een damwand doorbroken en dat zorgt voor een onnatuurlijke tweedeling in het landschap.

2. Bereikbaarheid toekomstig voedselbos voor dieren.
Het toekomstige voedselbos in het oostelijk deel van de Voorveldse Polder is juist bedoeld als voedselbron voor de aanwezige en hopelijk nieuwe dieren in dit natuurgebied. Dat betekent dat de toegang vanuit de rest van de Voorveldse Polder diervriendelijk en toegankelijk dient te worden vormgegeven. Damwanden zijn dus geen goede oplossing, maar vormen een barrière.

2a. Barrièrewerking Gronddepot.
Dit geldt overigens ook voor de plannen voor het diep in het natuurgebied instekende Gronddepot van de gemeente De Bilt. Beter zou het zijn wanneer dit bedrijf zou verplaatsen en de grond wordt omgezet naar natuur, de ligging ervan is totaal onlogisch geheel omringd door natuur. Echter, indien het grondbedrijf hier toch gevestigd blijft, dan dienen begrenzingen om dezelfde reden ook hier diervriendelijk te worden aangelegd. Dus geen steenachtige muren van 2,5 meter hoog, zoals in eerdere plannen is vermeld.

3. De *waterkwaliteit kan verbeteren.*
Dat er in het verleden een damwand is geplaatst is best te verklaren uit het gegeven dat het aangrenzende perceel voor landbouwdoelen werd gebruikt, de laatste 20 jaar alleen als maisakker. De landbouwgrond werd optimaal benut, d.w.z. tot aan de rand van de sloot. Daardoor zouden ook landbouwgiffen en bemesting in de sloot komen en was een snelle doorstroming vanuit de rioolzuivering gewenst. Nu is een geheel andere situatie ontstaan en gaat het juist om natuurontwikkeling. Naar ons idee geen reden meer om de oude damwand te vervangen.

4. Buffermogelijkheid kwelwater
We zien in dit omgevingsplan niet goed uitgewerkt hoe het kwelwater op een natuurlijke manier meer ruimte krijgt. Is het hanteren van het oude profiel van het cultuurhistorische slagenlandschap, waarbij de sloten 2,5 meter breed zijn en met flauwe oevers niet een beter alternatief? Daar zal dan meer ruimte zijn voor de kamsalamander, die niet alleen op een poel is aangewezen maar door het hele gebied een goede biotoop vindt, evenals libelles etc.. met ook flora-doelsoorten als waterviolier en fonteinkruid.
De kwaliteit van het kwelwater was een belangrijk argument voor de ontwikkeling van natuur in de Voorveldse polder. Verbreding van de sloten zou op een natuurlijke manier het ecologisch effect kunnen vergroten.

DEEL 2: Afplaggen en ophogen landschap
Bijna alle grond wordt in het plan ofwel opgehoogd dan wel afgeplagd, is dat echt nodig?

1. Wij zijn huiverig, net als andere bewoners aan de Park Arenberg, over de gevolgen van het afplaggen van de 40 cm direct achter hun huizen met betrekking tot de stand van het grondwater. Hoe wordt gegarandeerd dat er geen negatieve effecten zullen optreden als gevolg van het afplaggen en omzetten naar wetlands direct achter de huizen? Onze huizen hebben in het verleden vaker overlast ervaren van te hoog water in de kruipruimtes.
De sloot achter de huizen aan de Park Arenberg fungeert nu als is een afwateringssloot, een soort ringleiding om de polder heen, die niet in contact staat met het kwelwater en onder de Effluentsloot door gaat. De sloot heeft een duidelijke functie, namelijk de huizen droog houden.
Naast het drooghouden van onze huizen heeft het waterpeil een belangrijke functie ten opzichte van de funderingen van de huizen aan de Park Arenberg, die "op staal" zijn gefundeerd. Als het water zakt klinkt de zandplaat in. Volgens experts kan die dan voor scheuren in de gevels zorgen.

2. Wij zijn, overigens net als andere bewoners, bezorgd over de toename van overlast door m.n. muggen als gevolg van de grotere hoeveelheid water door de wetlands direct achter de huizen.

3. De strook land direct achter de huizen wordt momenteel zomers begraasd door koeien van een biologische boer, wat door de buurt als zeer positief wordt ervaren. Te veel afgraven van dit hooiland zou betekenen dat er geen paarden of koeien meer kunnen komen.

Met andere woorden: wij zijn (in het bijzonder aangaande de zuidelijke kant van Park Arenberg) om diverse redenen niet enthousiast over de aanpassing van het maaiveld direct achter de huizen.
Om bovengenoemde redenen zijn wij van mening dat deze zuidelijke strook direct achter de huizen, nu in eigendom van de Utrechts Landschap, net als het noordelijk deel veiligheidswijze beter op het huidige peil gehandhaafd kan blijven. Het vormt dan samen met het noordelijk deel één heldere en eenduidige bufferstrook richting het vernieuwde natuurgebied erachter. Of misschien is een 'milde' afplagging er mogelijk, in plaats van 40 slechts 10 of 20 cm. Deze eerste strook van Utrechts landschap ligt er momenteel vergeleken met het voormalige maïsveld erachter (in eigendom van Provincie Utrecht) overigens opvallend goed bij met volop bloeiend koolzaad, boter-, dotter- , paarden- en pinksterbloemen enz.

4. Op de tekening van het plangebied staat dat het noordoostelijk deel van de Voorveldse Polder (waar het voedselbos is gepland) wordt opgehoogd tot max. 2.30 m. tov NAP. Echter is niet duidelijk hoe hoog het huidige peil is en hoeveel er dus zal worden opgehoogd. Ook de onderlinge hoogteverschillen tussen de omliggende stukken land blijven hierdoor onduidelijk. Eea zou vooraf duidelijk(er) moeten worden gemaakt. En te grote hoogteverschillen zijn ons inziens niet passend en wenselijk bij het karakter van het slagenlandschap van de Voorveldse Polder.

5. Het is een ingrijpend plan, waarbij bijna alle grond in het gebied overhoop gaat. Wat betekent dit praktisch? Hoe lang duren werkzaamheden en worden deze gefaseerd? En hoe wordt daarbij voorkomen dat (beschermde) dieren die hier nu volop leven niet juist worden verdreven?

Ter afronding willen wij graag toevoegen dat we uiteraard erg blij zijn met de ontwikkelingen van de Voorveldse Polder tot natuurgebied. We blijven in de toekomst graag betrokken bij en in gesprek met alle partijen en betrokkenen.

Als laatste zien we graag een bevestiging van ontvangst van deze zienswijze tegemoet. En we zijn benieuwd wanneer en welke inhoudelijke reactie we kunnen verwachten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Ter kennisneming aan:

[redacted]

Ontvangstbevestiging

Ontvanger	Gemeente De Bilt Soestdijkseweg Zuid 173 3721 AB Bilthoven	
Onderwerp	Invullen door aanbieder: Zienswijze Voorveldse Polder oost.	
Afgegeven door	Invullen door aanbieder: [redacted]	Handtekening aanbieder: [redacted]
Aangenomen door	Invullen door gemeente De Bilt: [redacted]	Handtekening gemeente De Bilt: [redacted]
Datum	Invullen door gemeente De Bilt: 20/4/26	
Tijd	Invullen door gemeente De Bilt:	

College van burgemeester en wethouders Gemeente De Bilt

Ontvangen postkamer
Gemeente De Bilt
29 APR 2026

De Bilt 26 april 2026

Geacht College,

Onze organisatie ([redacted]) heeft recent vernomen dat er tot 27 april 2026 zienswijzen kunnen worden ingediend inzake het Omgevingsplan rond de natuurontwikkeling in het oostelijke deel van de Voorveldse Polder.

In oktober 2025 heeft onze [redacted] deelgenomen aan een veldbezoek aan dit gebied, waarbij ondermeer het zogenaamde plasticbosje en de effluentsloot (gelegen tussen het Centenlaantje en Park Arenberg) werden bezocht. Gezien de plannen om de aanleg van natuurvriendelijke oevers te beperken tot de westzijde van voornoemde effluentsloot willen wij graag alvast melden dat in onze visie het belang van natuurvriendelijke oevers aan beide zijden van de effluentsloot en bij voorkeur ook van overige (voormalig) aanwezige sloten ook voor vogels van groot belang is. Naast de mogelijke komst en toename van enkele broedvogelsoorten (o.a. kleine karekiet, rietzanger, blauwborst) zullen door aanleg van natuurvriendelijke oevers tevens de foerageermogelijkheden voor reigerachtigen (blauwe reiger, purperreiger, grote zilverrreiger en ooievaar) verbeteren. Zowel toename van voedselbeschikbaarheid als dekkingsmogelijkheden voor vogels (en andere diersoorten) zijn daarbij van belang.

Graag zijn wij bereid om onze zienswijze inzake dit Omgevingsplan met u en andere projectpartners (HDSR en Utrechts Landschap) nader toe te lichten en te bespreken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Ontvangstbevestiging

Ontvanger	Gemeente De Bilt Soestdijkseweg Zuid 173 3721 AB Bilthoven	
Onderwerp	Invullen door aanbieder: Zienswijze voorveldse polder.	
Afgegeven door	Invullen door aanbieder: [redacted]	Handtekening aanbieder: [redacted]
Aangenomen door	Invullen door gemeente De Bilt: [redacted]	Handtekening gemeente De Bilt: [redacted]
Datum	Invullen door gemeente De Bilt: 20/4/26	
Tijd	Invullen door gemeente De Bilt:	

Ontvangen postkamer
Gemeente De Bilt
29 APR 2026

College van burgemeester en wethouders
Gemeentehuis
De Bilt

vrijdag 24 april 2026

Vanochtend heb ik contact opgenomen met de heer R. Beukhof, die helaas niet bereikbaar was. Desgevraagd is aan hem doorgegeven dat ondergetekende een zienswijze betreffende de natuurontwikkeling in de Voorveldse polder-oost, wil indienen binnen de gestelde termijn. Deze zienswijze zal ik persoonlijk in de brievenbus bij het gemeentehuis doen.

In de nieuwsbrief van de provincie d.d. 19 maart 2026 wordt het omgevingsplan betreffende de natuurontwikkeling in het bovengenoemde gebied toegelicht.
[redacted] willen wij onze zienswijze op voorliggend plan toelichten.
Bij nadere bestudering, is er in dit plan sprake van een vervanging en dus verharding van de bestaande damwand langs de zgn. effluentsloot.
Het betreft de oostelijke oever van deze effluentsloot. De westelijke oever zal tot natuurvriendelijke oever worden afgegraven, zoals in voorgaande bijeenkomsten is besproken. Tot onze verbazing wordt nu echter aan de oostelijke oever de bestaande damwand, die in slechte staat verkeert, over de gehele lengte van de sloot vervangen. Dit gaat voor een harde knip in het landschap zorgen, waardoor de land- en waterdieren tegen deze wand oplopen en het te ontwikkelen natuurgebied moeilijker kunnen bereiken i.p.v. makkelijker. Er zijn weliswaar 3 passages ingepland, maar dat lijkt ons een gemiste kans t.o.v. de gehele oever beschikbaar hebben voor broed- en foerageerplekken. Het zou sowieso goed zijn om voor de uitwisseling van fauna in oost/west richting te kijken naar passeermogelijkheden, met name bij de effluentsloot. Dit zou in de vorm van een dam met een duiker (of faunabrug) kunnen. Dit is ook praktisch i.v.m. toekomstig beheer. Een en ander is gebaseerd op jarenlange ervaringen in een vergelijkbaar gebied.

In onze visie zouden natuurvriendelijke oevers aan beide zijden van de effluentsloot beter zijn voor de natuurontwikkeling i.v.m. twee doelen, te weten:

1. Aan beide oevers is ruimte voor biodiversiteit en is er *geen barrière voor fauna*, zoals dassen, reeën, hazen, kikkers, padden, mollen, muizen etc.
Bij natuurontwikkeling in de Voorveldse polder is het vreemd dat juist dieren die je in de polder wil hebben, worden tegengehouden door een damwand waar ze niet tegen op kunnen.
Bij natuurvriendelijke oevers aan beide zijden zijn er meer kansen voor doelsoorten als de purperreiger. Verdere versnippering van dit gebied wordt tegengegaan en er komt dan geen knip in het landschap.
De effluentsloot is nu een soort snelweg door het landschap en door een harde damwand te plaatsen wordt het snelweg-effect verhoogd. De natuurlijke gradiënt in het landschap van hoog naar laag en van droog naar nat, van Utrechtse Heuvelrug naar Kromme Rijn, wordt door een damwand doorbroken en dat zorgt voor een onnatuurlijke tweedeling in het landschap.

2. De *waterkwaliteit kan verbeteren*. Door natuurvriendelijke oevers kan nog altijd een deel van het water uit de waterzuivering Groenekan via natuurlijke zuivering voor een betere waterkwaliteit zorgen, voordat het effluentwater de Biltse Grift bereikt. Dit zal alle waterpartijen van de regio en met name de landgoederen ten goede komen. Het effluentwater in de Biltse Grift wordt opgepompt bij de Sluishoef om richting Utrechtse heuvelrug de landgoederen van water te voorzien.
In de Voorveldse polder is bij uitstek ruimte om de waterkwaliteit zoveel mogelijk te verbeteren, zeker als de natuurontwikkeling daarbij gebaat is. Ook bij piekwaterbelasting, bij hevige hoosbuien, kan het overtollige water via natuurvriendelijke oevers worden opgevangen en het moet geen probleem zijn te zorgen dat dit niet met kwelwater vermengd wordt. De legakkers zijn daar

breed genoeg voor en de afgeschraapte grond zorgt op een natuurlijke manier voor een verhoging op de legakker.
Dat er in het verleden een damwand is geplaatst is best te verklaren uit het gegeven dat het aangrenzende perceel voor landbouwdoelen werd gebruikt, de laatste 20 jaar alleen als maisakker. De landbouwgrond werd optimaal benut, d.w.z. tot aan de rand van de sloot. Daardoor zouden ook landbouwgiffen en bemesting in de sloot komen en was een snelle doorstroming vanuit de rioolzuivering gewenst. Nu is een geheel andere situatie ontstaan en gaat het juist om natuurontwikkeling. Naar ons idee geen reden om de oude damwand te vervangen.

Enkele andere punten die we graag nader zouden willen bespreken zijn:
- We zien in dit omgevingsplan niet goed uitgewerkt hoe het kwelwater op een natuurlijke manier meer ruimte krijgt. Ook hier denken we aan een gemiste kans i.v.m. natuurontwikkeling.
Waar wij aan denken is het hanteren van het oude profiel van het cultuurhistorische slagenlandschap, waarbij de sloten 2,5 meter breed zijn en met flauwe oevers. Daar zal dan meer ruimte zijn voor de kamsalamander, die niet alleen op een poel is aangewezen maar door het hele gebied een goede biotoop vindt, evenals libelles etc.. met ook flora-doelsoorten als waterviolier en fonteinkruid.
De kwaliteit van het kwelwater was een belangrijk argument voor de ontwikkeling van natuur in de Voorveldse polder. Verbreding van de sloten zou op een natuurlijke manier het het ecologisch effect kunnen vergroten.

- Graag zien wij ook waar dat mogelijk is, broeihopen gerealiseerd voor de ringslang, ook een doelsoort voor deze polder.

- Er is een perceel dat al in het natte gebied ligt, ten zuiden van het plasticbos, waar nu volop pinksterbloemen staan. Dit perceel zou volgens plan worden opgehoogd, met als argument dat de grond, die wordt afgegraven binnen het gebied verwerkt moet worden. Wellicht is een ander afweging mogelijk en is elders (bijv. bij de huizen achter Park Arenberg) wat minder af te graven en kan dit perceel een nat perceel blijven.

Om terug te komen op de belangrijkste punt van deze zienswijze:
door aan beide zijden van de effluentsloot natuurvriendelijke oevers te maken biedt dat meer schuil- en broedmogelijkheden en zouden rietoevers t.z.t zelfs mogelijkheden bieden voor een otterpassage.

Wij zouden hier graag over in gesprek gaan.

Wij zijn uiteraard erg blij met de inzet en ontwikkelingen tot nu toe en hopen op een mooie verdere samenwerking. We willen graag betrokken zijn en blijven in de toekomst.

Ontvangstbevestiging

Ontvanger	Gemeente De Bilt Soestdijkseweg Zuid 173 3721 AB Bilthoven	
Onderwerp	Invullen door aanbieder: Nieuw projectomgevingsplan	
Afgegeven door	Invullen door aanbieder: [redacted]	Handtekening aanbieder: [redacted]
Aangenomen door	Invullen door gemeente De Bilt: [redacted]	Handtekening gemeente De Bilt: [redacted]
Datum	Invullen door gemeente De Bilt: 28-4-2026	
Tijd	Invullen door gemeente De Bilt: 10:43.	

Ontvangen postkamer
Gemeente De Bilt
29 APR 2026

Aan:
College van burgemeester en wethouders van gemeente De Bilt
Gemeentehuis (aan de balie afgegeven)
Soestdijkseweg Zuid
De Bilt

Maandag 27 april 2026

Bij deze dienen wij een zienswijze in naar aanleiding van de *'Kennisgeving ontwerp wijziging Omgevingsplan gemeente De Bilt - Julianalaan 1, Nieuwe Weteringseweg 139 en Voorveldse Polder"*

In het gewijzigde Omgevingsplan Voorveldse polder is sprake van aanleg van een damwand langs de effluentsloot.

De aanleg van een harde damwand aan de oostzijde van de effluentsloot midden in het foerageergebied van de beschermde das in de Voorveldse Polder vormt een regelrechte belemmering voor deze diersoort m.b.t. foerageren. Dassen passeren nu regelmatig deze watergang vanwege de aanwezigheid van kernvoedselgebied aan de oostzijde van de watergang voor de das. Wij pleiten dan ook voor de aanleg van een droge doorgang middels een dam voor de zoogdierfauna.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

[redacted]